

Marine Stewardship Council

Raport Wpływ Globalny MSC Streszczenie 2013

Monitoring i ocena

© Nicolas L. Gutiérrez

Kim jesteśmy?

MSC (The Marine Stewardship Council) jest niezależną organizacją non profit o zasięgu globalnym, która powstała, aby wspierać proces wdrażania zrównoważonych zmian na rynku produktów rybnych i owoców morza. Nasz certyfikat oraz program certyfikacji łowisk pozwala wyróżnić i nagrodzić zrównoważone praktyki rybackie. Współpracujemy z rybakami, firmami sektora rybnego, naukowcami, organizacjami działającymi w obszarze ochrony środowiska oraz społeczeństwem, aby promować przyjazne środowisku praktyki w zakresie rybołówstwa. Naszą wizją są tętniące życiem morza i oceany oraz zdrowe ekosystemy morskie zapewniające produkty rybne i owoce morza dla obecnych oraz przyszłych pokoleń.

Co oznacza certyfikat MSC?

Niebieski certyfikat MSC na opakowaniach produktów rybnych i owoców morza oznacza, że produkt pochodzi z certyfikowanego, a więc stabilnego i dobrze zarządzanego łowiska. Certyfikat gwarantuje, że spełnia ono standardy MSC w zakresie zrównoważonego rybołówstwa.

Standardy MSC zostały stworzone we współpracy z grupą międzynarodowych ekspertów, naukowców, rybaków oraz organizacji ekologicznych. Określają szczegółowe procedury i zasady certyfikacji. Aby zagwarantować bezstronność, wiarygodność i przejrzystość procesu, samą certyfikację prowadzą niezależnie jednostki certyfikujące, a opracowane standardy co kilka lat ulegają weryfikacji. W przypadku, gdy sprzedawany produkt oznaczony jest certyfikatem MSC, każdy podmiot działający w łańcuchu dostaw musi przestrzegać standardów MSC w zakresie identyfikowalności produktów rybnych oraz posiadać aktualny certyfikat łańcucha dostaw MSC, który to potwierdza.

Raport Wpływ Globalny MSC

Celem raportu Wpływ Globalny MSC jest zbadanie wpływu programu certyfikacji MSC na środowisko oraz sposoby jego zarządzania. Raport przedstawia niezależne dane opracowane za pomocą 22 wskaźników, które pozwalają zweryfikować, w jakim stopniu MSC realizuje wyznaczone cele. Wskaźniki, zostały opracowane we współpracy z interesariuszami i pozwalają zmierzyć wpływ działań MSC na certyfikowane rybołówstwa oraz rynek zrównoważonych produktów rybnych.

Streszczenie, które obecnie czytasz, jest podsumowaniem pełnej wersji raportu. Raport ten przygotowany przez wewnętrzny Zespół ds. standardów jest pierwszym, który ilościowo mierzy wpływ programu MSC na środowisko oraz na zarządzanie środowiskiem. Informowanie interesariuszy o naszych działaniach oraz ich efektach jest jednym z priorytetowych działań MSC.

Raport obejmuje okres od powstania MSC w 1999 roku do 31 grudnia 2012 r.

© Samuel Short

Główne wnioski z raportu Wpływ globalny MSC

Standardy MSC oceniają dane rybołówstwo pod kątem zrównoważonych praktyk w oparciu o 31 głównych wskaźników. Wskaźniki określają stan populacji ryb eksploatowanych przez daną flotę (zasada 1), wpływ rybołówstwa na środowisko i inne organizmy morskie (zasada 2) oraz skuteczność zarządzania danym rybołówstwem (zasada 3).

Wśród wszystkich 31 wskaźników, liczba certyfikowanych organizacji rybackich, które osiągnęły lub przekroczyły poziom 80 punktów oznaczający „najlepsze praktyki” (w skali 60 – 100 punktów) stale wzrasta od pięciu lat. Floty, które uzyskały mniej niż 80 punktów zobowiązane są do poprawy swojej efektywności przeciągu pięciu lat tak, aby osiągnąć punktację na poziomie minimum 80 punktów. Działania te prowadzone są w oparciu o zaakceptowany przez nie Plan działań. (<http://improvements.msc.org/>)

- około 50% Planów działań w zakresie usprawnień zostało zrealizowanych w przeciągu trzech lat od daty certyfikacji. Wskaźnik obrazujący liczbę organizacji rybackich, które zrealizowały Plan działań nieznacznie wzrósł w porównaniu do 2008 roku.
- 188 grup rybackich posiada obecnie certyfikat MSC. 106 grup znajduje się na różnych etapach procesu certyfikacji. Prawie 1100 Planów działań zostało stworzonych, z czego od 1999 roku prawie 440 zostało zakończonych, dzięki czemu wprowadzono usprawnienia w 101 grupach rybackich.
- dla grup rybackich certyfikowanych w ramach standardu z 2008 roku („standardowy schemat oceny”, n=124) głównym wskaźnikiem generującym najwyższą liczbę Planów w zakresie usprawnień było stworzenie sprawnych zasad kontroli odłowu, które określają możliwe działania w różnych sytuacjach w ramach systemu zarządzania (41% certyfikacji). Znacząca liczba Planów w zakresie usprawnień została stworzona w celu informowania o wpływie rybołówstwa na zagrożone, zagrożone i chronione (ETP) gatunki (35% certyfikatów) jak również w celu redukcji wpływu rybołówstwa na siedliska denne (27% certyfikatów).
- certyfikacja MSC ciągle zyskuje na znaczeniu, jako narzędzie rynkowe, co pokazuje wzrost liczby certyfikacji rybołówstwa (390%), certyfikatów w łańcuchu dostaw (180%) oraz produktów z niebieskim logo MSC dostępnych na rynku (710%) w porównaniu do roku 2008.
- ryby certyfikowane MSC stanowią około 7% światowych połowów ryb dzikich. Certyfikat w łańcuchu dostaw posiadają firmy w 57 krajach, a prawie 20 000 produktów certyfikowanych dostępnych jest w 106 krajach.

- Program certyfikacji MSC zyskuje rozpoznawalność konsumentów. Rozpoznawalność certyfikatu MSC w latach 2010 – 2012 wzrosła. Zachowania konsumenckie w niektórych krajach również uległy poprawie, odzwierciedlając pozytywną odpowiedź konsumentów w zakresie konieczności uzyskania gwarancji zrównoważonego pochodzenia ryb. Przeprowadzone w 2012 roku badanie DNA bazujące na testach na poziomie populacji i gatunku, które prowadzone były w 2012 roku wskazały, że praktycznie nie występuje proceder błędnego znakowania produktów z niebieskim logo MSC (mniej niż 1%). Dzięki temu konsument ma pewność, że produkt oznaczony certyfikatem MSC, to produkt który pochodzi z certyfikowanego rybołówstwa.

Jak MSC komentuje wyniki raportu?

“To jest ekscytujący okres w historii MSC. Lata 2008-2012 to czas, w którym wielu rybaków przystąpiło do certyfikacji. Raport ten pokazuje, że dokonują oni znaczących usprawnień w zakresie wydajności w poszczególnych obszarach. Stale dokonują również usprawnień w morskim ekosystemie zarówno w odniesieniu do gatunków będących celem połowów jak i innych gatunków. Usprawnienia te zostały również wsparte pozytywnymi zmianami w obszarze zarządzania i monitoringu. Wskaźniki pokazują również, że strategia działań MSC przyczyniła się do stworzenia zachęt, zarówno rynkowych związanych z dostępem do nowych rynków zbytu oraz związanych z dostępem i przebiegiem procesu certyfikacji MSC.

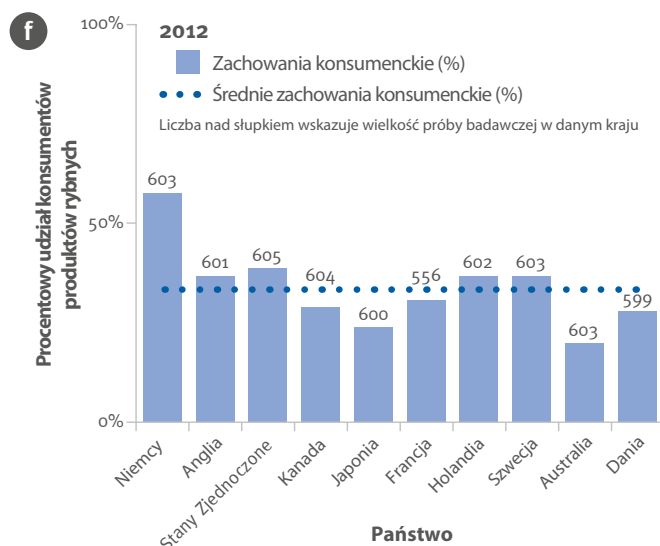
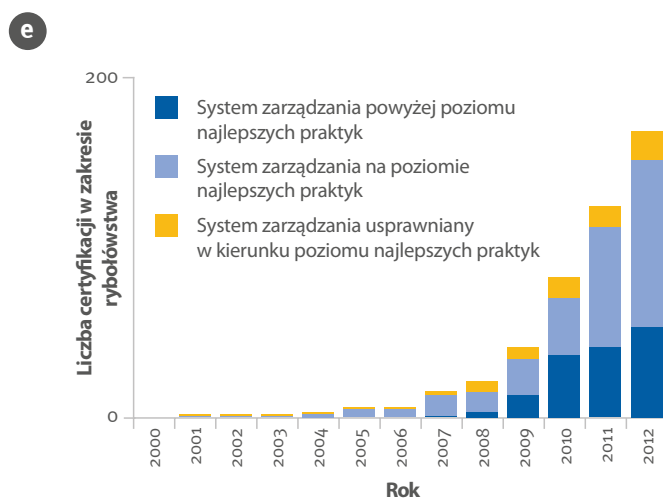
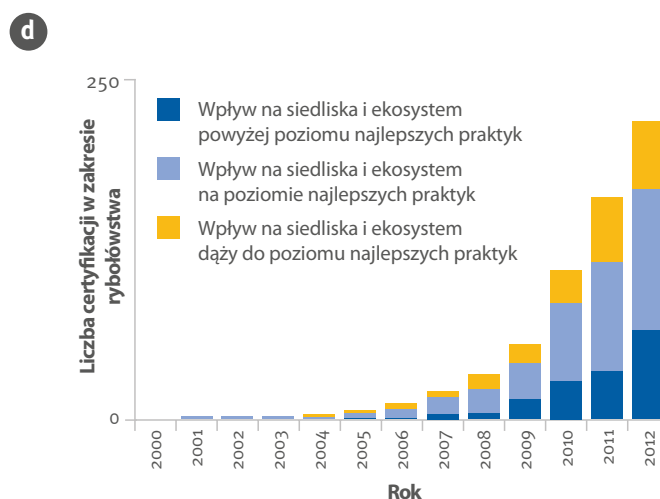
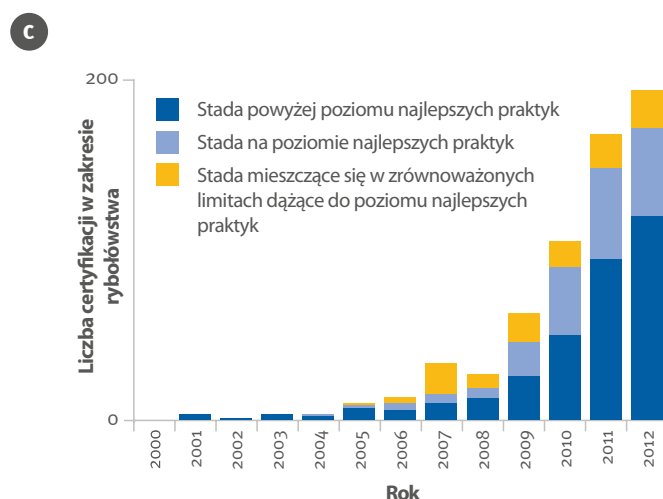
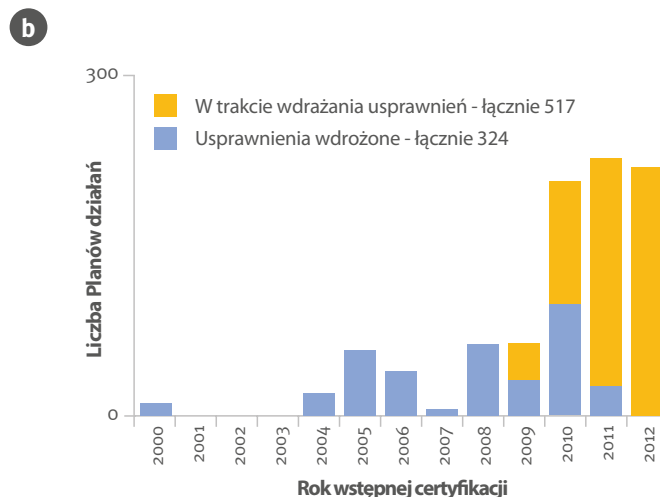
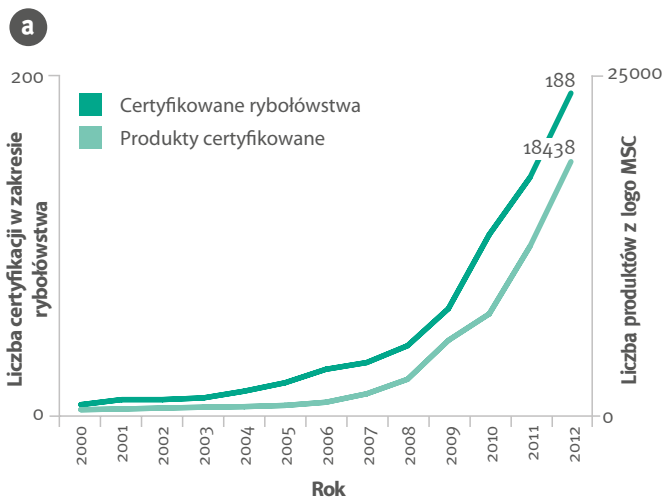
Również liczba certyfikacji w zakresie rybołówstwa, produktów oraz firm stale rośnie. Mamy nadzieję, że raport ten dostarczy wszystkim zainteresowanym cennych informacji o zasadach działania programu MSC oraz pozwoli nam wspólnie tworzyć program, który przyczyni się do realizacji naszej wspólnej wizji – tętniących życiem mórz i oceanów oraz zdrowe ekosystemy morskie”

David Agnew, Dyrektor ds. Standardów

Wykres nr 1. Przykłady wskaźników środowiskowych i programu raportu Wpływ Globalny MSC:

a) Liczba certyfikacji w zakresie rybołówstwa i produktów certyfikowanych w poszczególnych okresach; b) Liczba osiągniętych i realizowanych Planów działań w poszczególnych okresach wyłącznie dla wstępnej oceny (PA); Liczba oraz udział procentowy połowów na minimalnym zrównoważonym poziomie i dążącym do poziomu najlepszych praktyk, na poziomie najlepszych praktyk i powyżej w zakresie; c) poziomu eksploatacji stada

d) wpływu na siedliska i ekosystem; e) systemu zarządzania; f) zachowania konsumenckiego w odniesieniu do produktów certyfikowanych w odniesieniu do konsumentów produktów rybnych w badanych krajach w 2012 roku (kropkowana linia odpowiada średniej dla wszystkich krajów). Szczegółowe informacje dotyczące metodologii oraz liczby łowisk znajdują się w pełnej wersji raportu Wpływ Globalny MSC.

Co MSC oznacza dla danego rybołówstwa?

Gambijskie połowy soli

Projekt Ba Nafaa skupia indywidualnych rybaków i organizacje rybackie, które wspólnie działają na rzecz uzyskania certyfikatu MSC dla gambijskich połowów ryb z rodziny solowatych (Soleidae), zaliczanych do grupy płastug. Projekt finansowany jest przez uSAID a wdrażany przez Uniwersytet Rhode Island w partnerstwie z Programem dla Ekoregionu Afryki Zachodniej WWF, rządem Gambii, Gambijską Agencją Rozwoju Rybołówstwa Przybrzeżnego (GAMfIDA), oraz Atlantic Seafood (główny eksporter gatunków soli działający w Gambii).

"Kaufland" jest jednym z największych sprzedawców produktów spożywczych w Niemczech. W program certyfikacji MSC zaangażowany jest już od kilku lat i nieustannie rozszerza swoją ofertę w zakresie produktów certyfikowanych MSC. W październiku 2011 roku Kaufland przeprowadził trzytygodniową kampanię w ponad 100 sklepach w całym kraju, aby zwiększyć świadomość konsumentów w zakresie zrównoważonego rybołówstwa i produktów certyfikowanych MSC. Jednym z elementów kampanii było przekazanie 50 euro centów z każdego kilograma sprzedanej ryby z certyfikatem MSC (na stoisku z rybami świeżymi) na rzecz projektu Ba Nafaa.

"Nasza sola, Nasze bogactwo, Nasze życie"

To wizja przyświecająca gambijskim rybakom połowiącym sole, zawarta w Planie Współzarządzania

Przy wsparciu zainteresowanych stron w połowach gatunków soli wprowadzono szereg działań wspierających zrównoważone podejście do rybołówstwa. Jednym z nich było opracowanie planu zarządzania połowami, wdrożenie planu badań oraz oceny stada.

Wsparcie sieci Kaufland, we współpracy Atlantic Seafood, przyczyni się także do realizacji projektów, które sprawiają, że codzienne życie rybaków stanie się łatwiejsze, poprzez np. zakup łodzi ratunkowych, pojemników chłodzących czy wózków transportowych. Działania te przyczynią się także do poprawy jakości ryb, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie ich wyższej ceny.

Jednym z celów sieci Kaufland jest także promocja gambijskiej soli wśród niemieckich konsumentów jako alternatywy dla innych ryb dostępnych na stoisku rybnym. Po uzyskaniu przez gambijskich rybaków certyfikatu MSC na gambijską solę, Kaufland znacznie oferować ją swoim klientom w Niemczech.

"Wielką zaletą wstępnego procesu certyfikacji jest wytyczenie drogi, którą trzeba pokonać, aby wdrożyć zrównoważone zarządzanie."

Dr. Kathy Castro z URI

Gładzica (łac. *Pleuronectes platessa*)

Gładzica jest płaską rybą denną zamieszkującą zimne, płytkie, zasolone wody Morza Północnego. Morze Północne jest jednym z najbardziej wykorzystywanych przez człowieka mórz na świecie. Przez ostatnie 10 lat ponad 43% połowów gładzicy realizowane było przez rybaków z Holandii. Na drugim miejscu znajdowali się rybacy z Anglii z 24% udziałem, a za nimi rybacy z Danii z 17% udziałem.

Grupa Ekofish jest jedną z kilku połowiących gładzicę na Morzu Północnym. Flota Ekofish została zobowiązana do wdrożenia kilku Planów działań w celu wprowadzenia ulepszeń takich jak zbieranie dodatkowych informacji w zakresie strategii połowów czy pozostawianie na pokładzie i wyrzucanie do morza gatunków ryb niebędących celem połowów. Głównym celem tych zmian było zminimalizowanie niepewności i zapewnienie podejścia ostrożnościowego do zarządzania. Poza określonymi w Planach działaniami na rzecz usprawnienia systemu zarządzania i minimalizacji wpływu rybołówstwa na gatunki niebędące celem połowów, grupa Ekofish poszła krok dalej - w partnerstwie z innymi flotami oraz lokalnymi organizacjami pozarządowymi wsparła działania na rzecz stworzenia i akceptacji dla obszarów zamkniętych dla rybołówstwa, które są kolejnym narzędziem zmniejszającym wpływ rybołówstwa na środowisko.

Grupa Ekofish jako pierwsza uzyskała certyfikat MSC na połowy gładzicy na Morzu Północnym, przez co zmobilizowała do przystąpienia do pełnego procesu certyfikacji połowów gładzicy grupę Osprey Trawler, duńskich rybaków oraz grupę Dutch CVO, która przystąpiła do certyfikacji gładzicy i soli. Wszystkie te grupy wprowadziły szczegółowy program monitoringu połowów w celu uzyskania rzetelnej wiedzy na temat składu połowów oraz odrzutów.

© Marcel Coster